

J-III-10
K-II-8
268
A
ESİN.E
K.
1981

ÜRÜNÜ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

TÜRK KÜLTÜRÜ

DERGİSİ

K. Jahn, Die Indlengeschichte des
Raşid ad-Din (Viyana, Avusturya İlimler
Akademisi Basımevi, 1980)

Dr. Emel Esin

220

SAYI 220

157

YIL XIX

MAYIS-HAZİRAN 1981

DR. EMEL ESİN
KÜTÜPHANESİ

DR. EMEL ESİN
KOLEKSİYONU

TÜRK
KÜLTÜRÜ

Yayın Ta.: Kasım/1962

Yayınlayan:
TÜRK KÜLTÜRÜ
ARAŞTIRMA
ENSTİTÜSÜ
Kuruluş Ta.: Ekim/1961

★

İmtiyaz Sahibi

Prof. Dr. Şükrü ELÇİN

★

Yazı İşleri Müdürü
Prof. Dr. Talip YÜCEL

★

Fiatı : 40.— TL.

Yıllık abonesi: 240.— TL.
Dış memleketlere iki
mislidir.

★

Dergiye gönderilen yazılar basılmasın lâde edilmez. Dergideki yazılar kaynak gösterilerek alınabilir. Makalelerdeki fikirler imzâ sahiplerine aittir.

★

İdare ve yazışma adresi:
BAHÇELİEVLER
SONDURAK, 17.
SOKAK NU. 38
ANKARA

★

Dizilip Basıldığı yer:
Ayyıldız Matbaası A.Ş.
Ankara

İÇİNDEKİLER

Ziya Gökalp'in Milliyet Anlayışından
Atatürk'ün Milliyet Anlayışına Doğru

Rıza Kardeş 283

Millî Eğitimimizde Eğitici ve Öğretici
Olarak İnsan

Prof Dr. Erol Güngör 296

Ortadoğu'da Yarattılmak İstenen
Sun'i Millet

Dr. Abdülhalûk Çay 303

İncili Çavuş'un Kimliği

Şevket Beysanoğlu 312

Pir Sultan Abdallar

İbrahim Aslanoğlu 318

"Dede Gorgut" Destanıyla Elegedar
Azerbaycan'da Araştırmalar

Nebi Hazri 324

Çuvaşlı Şair İvanov ve "Narspi" si

Dürsun Yıldırım 331

II. Milletlerarası Folklor Kongresi

Doç. Dr. Abdurrahman Güzel . . 336

Kayıplar

Kamil Toygar 342

Haberler

. 344

Bibliyografya

Dr. Emel Esin

İlhan Çaneli 345

K. Jahn, *Die Indlengeschichte des Rasid ad-Din* (Viyanâ, Avusturya İlimler Akademisi Basımevi, 1980), 4°, 104 sayfa, ilâveten bibliyografya, indeks ve farsça ile arapça metinlerin tıpkı basımı. Farsça metin, Topkapı Kütüphanesi, yazma Hazine 1654'ün 328/B ilâ 348 nci ve 353 ncü varaklarıdır. Arapça metin ise Royal Asiatic Society'nin A-27 yazmasının 2059 ilâ 2077 nci varaklarından müteşekkildir.

Reşidüddin'in Dünâ târihinin ilim âleminde en tanınmış mütehassıslarından Profesör Karl Jahn, bu târihin muhtelif bölümlerini, bu arada, 1969'da, bizi bilhassa alâkadar eden Oğuz târihini de neşr etti. Hind târihi kısmı hakkında ise, Prof. Jahn, ikinci eserini vermektedir. Prof. Jahn'ın Reşidüddin'in Hind târihi üzerine ilk eseri onbeş yıl kadar önce yayınlanmıştı (Mouton, The Hague, 1965). O kitap, bir giriş, Prof. Jahn'ın mevzû üzerine yazdığı ve ayrı dergilerde çıkmış beş makalesi ve metnin arapça ve farsçasının muhtelif yazmalardan alınmış tıpkı basımlarından teşekkül etmişti. Bu çalışmada ise Prof. Jahn metni almancaya tercüme etmiş ve 334 not ile açıklamalarda bulunmuşdur. Bilindiği gibi, Hind târihinin metni, Kamâla-şri

Bahşı'nın rivâyetlerine dayanarak, yazılmışdır. Reşidüddin, Hind mitolojisini ve Burkan dinini, islâmî okuyucuların kabûl edebileceği bir şekle sokmak isterken, mefhûmlarda karışıklıklar olmuşdu. Ayrıca, Hind dillerinden kelimelerin Arap harfleri ile yazılması da metnin anlaşılmasını güçleştirmektedir. Bu sebeplerden, Prof. Jahn'ın tercümesi kadar, açıklamaları ve işaret ettiği bibliyografi okuyucuya ufuklar açmaktadır. Eser, biz Türkler için de bir kaynak olmaktadır. Kamâla-şri Bahşı Türklerden epiy bahs etmişdi; Türkistan'da, Mogol istilâsından önce ve sonraki Burkan dinine mensûp Türkler ve onların bahşı'ları ile tapınaklarına dâir mufassal bilgi vermişdi. Ayrıca, Mogol istilâsı ile birlikte Türkiye'ye varan yeni İç Asya ve Hind tesirlerinin cereyanı da Reşidüddin'in Hind târihinde belirlemektedir. Kamâla-şri ve diğerlerinin bilhassa Uygur bahşı'larının eserleri ile, Burkan dininin islâmî Türk kültürüne, sanatına, bâzı tasavvuf mekteplerine, o devirde icrâ ettiği tesirler, târihimizin alâka çekici bir safhası olarak, tedkike muhtâcdır. Böyle tedkikler için, Prof. Jahn'ın eseri yol gösterici mâhiyettedir.

Dr. Emel Esin

★★★

R. R. Arat, *Kutadgu Bilig III İndeks*, İndeksi neşre hazırlayanlar: K. Eraslan, O. F. Eertkaya, N. Yüce, İstanbul 1979, XI + 565 s.

neşrinin Kutadgu Bilig üzerindeki çalışmalarına yeni bir hız vermesi hakikaten beklenir.

Türkiye Türkolojisinin kurucusu Prof. R.R. Arat'ın metnini (1947) ve tercülmesini (1959) neşrettiği Kutadgu Bilig, bu indeks cildiyle tamamlanmış oluyor.

Birinci hamur kâğıda güzel bir baskının gerçekleştirildiği indeks cildinde, baskı yanlışları da asgarî seviyededir.

Esere bir ön söz yazan Prof. Dr. M. Ergin'in de belirttiği gibi, bu cildin

Biz burada, eseri kullanırken gözümüze ilişen küçük bazı noktalar üzerinde duracağız.

1) Kutadgu Bilig'in tercüme cil-

Dr.Emel Esin KÜTÜPHANESİ	
Demir. no:	00157
Tasnif no:	A ESİN.E K 1981